

ПОЛЗИ ОТ ДИРЕКТИВИТЕ И НАТУРА 2000 ЗА ПРИРОДАТА И ХОРАТА НА БЪЛГАРИЯ

Където се прилагат ефективно, директивите постигат целта си

В България двете директиви се прилагат от само 8 години и въпреки това първите резултати са добри: Местообитанията на 120 вида птици и 121 други видове животни и растения, които преди се опазваха само на 5% от територията на страната, вече са предмет на по-цялостна и интегрирана защита. Гнездовата популация на царския орел се е увеличила с 20%; успешно се реинтродуцират застрашените белоглави лешояди, и много други. Днес единствено Натура опазва близо половината от реките и вековните гори на България; чрез агроекологични мерки успешно се защитават около 36 000 ха пасищата; емблематични плажове са запазени за устойчив туризъм; все повече български фермери получават финансиране и намират пазар за продукцията си, защото е произведена в Натура и тн. Български проект за опазването на царския орел и ловния сокол, финансирани по Програма ЛАЙФ+, спечели през тази година награда за най-добър в Европа.

Европейски средства за опазване на българската природата

Само за първите 5 години след 2007 за опазването на застрашените видове и местообитания са инвестирани общо 1,784 млрд. евро, като само 11% от тях са свързани с преки природозащитни дейности. Останалите 1,596 млрд. евро са инвестирани в природосъобразни земеделски или рибарски практики, бизнеси, включително и екотуризъм, както и инфраструктура, допринасяща за опазването на природата. Пряко производителите в земеделския и рибарския сектор, както и дребния бизнес са получили финансови ползи по линия на европейските програми в размер 1,3 млрд. евро, за да може дейността им да съответства на Натура 2000. Тези инвестиции са направени в райони, които се считат за по-слабо развити. Това е пример как природозащитните директиви осигуряват дългосрочен поминък на хората, достъп до пазари, трудова заетост, подобряват условията на живот и стимулират икономическото развитие и то по устойчив начин. Въпреки че дела на инвестираните средства в преки природозащитни дейности е по-малък, това все пак са 2,5 пъти повече пари, от инвестираните преди това.

Гарантират опазване на ключови екосистемни ползи за хората на България, а природните ресурси ще имат все по-голямо стратегическо значение в глобален контекст.

С приемането на директивите територията на страната под някаква форма на защита нарасна от 5% на близо 34%. Това дава възможност за опазване на ключови екосистемни ползи като чиста питейна вода, чист въздух, регулиране на климата, опазване на почвите, осигуряване на места за отдих и поддържане на човешкото здраве и много други. Проучване от 2014 г озаглавено „Икономическите ползи от мрежата Натура 2000“ показват, че ползите от мрежата на ниво ЕС са от порядъка €200 до 300 милиарда евро годишно¹. В България скорошна оценка на екосистемните услуги, предлагани от горите на НП Централен Балкан показва следните стойности: за материални услуги (Продукти добити от екосистемите) – 424,5 лв/ха/год, за регулиращи услуги - 915,1 лв/ха/год, за нематериални услуги (Културни и социални услуги) – 1308,1 лв/ха/год., поддържащи услуги (регулиране климат, водозадържане, предпазване от ерозия) – 2647,7 лв/ха/год. Общо стойността е 5295 лв/ха/год

Създават възможност за развитие на земеделие и туризъм с добавена стойност

¹ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/docs/ENV-12-018_LR_Final1.pdf

Опазената природа и Натура 2000 конкретно създава възможности за развитие на поминък с добавена стойност като биоземеделие и туризъм. На ниво ЕС цитираното по-горе проучване показва, че „между 1,2 и 2,2 милиарда посетителски дни за Натура 2000 ежегодно, които генерират приходи на стойност 5 и 9 млрд евро. По официални данни на МЗХ и Евростат, в България през изминалите 7 години сертифицираните територии за органично производство са нараснали 7 пъти. В някои сектори, органичното земеделие е достигнал значим процент, 33% при етерични масла и билки и 21,7% от всички пчелни семейства са сертифицирани като органични. В страната има над 4000 магазина с широка гама органични продукти.

Пречките пред развитието на бизнеса са корупцията и съдебната система, не Натура

Всички проучвания за бизнес климата и инвестициите показват, че пречките пред развитието на икономиката са корупцията и неработещата съдебна система². На този фон остават напълно голословни и спекулативни твърденията, че Натура представлява каквато и да било пречка за бизнеса. Нещо повече от развиващите се в България експортно ориентирани сектори с висока добавена стойност, като например ИТ сектора, аутсорсинга, автомобилната промишленост, имат нисък отпечатък върху природните ресурси и висока добавено стойност.

2

http://www.dnevnik.bg/biznes/companii/2015/08/05/2585756_kabinetut_za_poreden_put_nabeliaza_za_premahvane_10/
<http://www.economymagazine.bg/bg/news/4/borisov-problemat-pred-biznesa-e-sadebnata-sistema.html>